

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dunajski paberki

Z Dunaja 1. jan. 1888.

Pač siten položaj za Vašega Dunajskega dopisnika! Časnikarska dolžnost mu velevala, poročati kolikor mogoče novega in zanimivega, vnanja politika, napeta do skrajnosti, utegne mu — tako bodete sodili vsaj Vi v provinciji — ponujati interesantnega gradiva v izobilji, toda baš v onem trenutku, ker bi mož rad hotel postati bolj zgovornim, spominati se mora nehoté tiste „force majeure“ v obliki strogega državnega pravnika, katera bi s pomočjo klasične Lienbacherjeve iznajdbe, slavnostnega objektivnega postopanja namreč, v tem slušaji neusmiljeno zadušila duševne proizvode Vašega dopisnika prej, nego jih dobé v roke čestiti čitatelji „Slov. Naroda“. Kar leze in grede časnikarske perutnine po naših pokrajinah, vsak izmed nas podoben je Papagenu iz Mozartove opere, vsak izmed nas nosi solidno skovano — ključavnico pred ustni!

O notranji politiki bi pač še smeli pisati, toda koliko je takih čudakov mej slavnim občinstvom, da bi dandanes se še ogrevali za take „malenkosti“! Nalik zakleti princesinji v nemški basni mirno spava naša notranja politika in tisto malo šundra, kar ga časi prihaja iz te ali one deželne sobane, baje ne bode motilo njenega počitka. Kdo se dandanes še briga za glasovito odredbo naučnega ministerstva, katera je pred par mesecev tako silno bila razljutita javno mnenje zlasti na Češkem? V Pragi prizadevala sta se deželni maršal knez Lobkovic in dr. Rieger še jedenkrat, da mir napravita mej prebivalstvom prelepe dežele češke. Spravljivo roko sta bila ponudila nemškim secesionistom, — zamán, Knotz ostal je trmast, Prade trmoglav in Plener v svoji državniški modrosti tudi ni mogel ukreniti drugače, nego se je zljubilo nemškimi neodrešenecem v Leitmeritzu in Reichenbergu. Koliko črnila bi sicer, v normalnih razmerah, se bilo prelilo o tem ponesrečenem poskusu, zaceliti zevajočo rano na životu češke dežele in države naše, dandanes — par vodenih člankov v Dunajskih in Praških listih, in živ krst se ne

zmeni več za Riegerjev razgovor z diplomatskim dr. Schmeykalom! Ko se je bil razšel državni zbor koncem oktobra, ostalo je nerešeno kardinalno vprašanje, bode-li mogla večina tudi za naprej podpirati kabinet, v katerem poseda pri desnici jako nepriljubljeni minister Gautsch. Da se odstrani žugajoči konflikt, obetale so se nove obravnave, pričelo se je v istini z nova pogajanje mej vlado in desničarskimi voditelji. In če me danes povprašate o teh obravnava in njih uspehih in napredkih, hladnokrvno Vam moram odgovoriti, da so te obravnave čisto zaspale, da se čisto nič ni dogovorilo ali doseglo niti gledé slovenskih niti gledé čeških pritožeb. Z jedno besedo, kar se tiče notranje politike, nastala je tolika apatija, da je brzkone niti knez Lichtenstein ne prepodí, če nam pričetkom bližajočega se sesijskega oddelka svoj predlog stavi o verski šoli, tem starim bojnim objektom nasprotujočih si političkih strank!

Odkod ta brezčutnost, kako tolmačiti splošno to apatijo?! Glejte, lahkoživi Dunajčan praznoval je letošnji rojstni dan novega leta z istim hrupom, kakor druga leta. Če ste si ga pa ogledali nekoliko bližje, videli ste kmalu, da je letos veselost njegova bila bolj hlinjena, ter da z glasnimi svojimi „jodlerji“ le preupiti hoče tisto skrb, katera mu prsi razjeda in gladko čelo grbanči. Kupčija peša, obrtnost hira — to ste letos najbolj zapazili na Dunajskem božičnem trgu, zlasti v tistih obrtnih strokah, katere so v prvi vrsti namenjene velikomestni potratnosti. Kar je na Dunaji na pr. krasnih prodajalnic z lepimi dragocenimi izdelki bronaste ali usnjarske industrije, povsod malo kupcev, še menj kupčije. Gneča bila je le tam, kjer so skrbne matere svojim za vojaštvo godnim sinom kupovale solidno rusko „juftino“ za obutala ali kjer so gg. lajtenanti v rezervi svoj arzenal pomnožili z mogočnimi „armeerevolverji“.

Dà, dà! Ruska „juftina“ in „Armeerevolver“, to nam tudi razjasnuje sicer nerazumljivo apatijo gledé notranje politike in onih vprašanj, katera so ž njo v zvezi! Na gališki meji zbirajo se kazaške čete in ruski dragonski polki, — to ni časnikarska izmišljotina, potrdil nam je to vest te dni celó slo-

vensk rojak, kateri je vrnivši se iz volhinskega Žitomira, s pravim začudenjem gledal ruske vojne priprave. Dunajska borza je sedaj tudi precej zanesljiv politični barometer. Prvo paniko pred kakimi tremi tedni prouzročili, ali bolje rečeno, zlorabili so pač nekateri brezvestni borzni špekulantje, kateri so se hoteli ukoristiti po nizkih borznih cenah umetno tlačenih državnih papirjev. Ker se pa dandanes čita po kurznih listih, to ni več špekulacija, to je prava pravcata bojazen pred pošastjo velike svetovne vojne! Javno mnenje na Dunaji postalo je nervozno, razdraženo. Baronu Rothschildu spolnila se je goreča želja, da se ženi njegovi dovoli pristop k cesarskemu dvoru. Prva židinja, katera se bode šopirila po bleščečih dvoranah našega Dunajskega dvora, — toda borza, katera gotovo nikakor ni naudahnena antisemističnega duha, borza naša se nič ni radovala odlikovanja svojega mojstra in malika, da kaj malo je manjkalo, pa bi toliko zaželjena „Hoffähigkeit“ baronice Rothschildove na borzi prouzročila istinito „baisse“! In koliko se sedaj beseduje tudi o tem, kar utegne iz svoje košarne privleči komaj rojeno 1888. leto, koliko praznih in koliko tudi utemeljenih govoric o „dislokaciji“ vojaških krdel — toda stoj! zopet nam pride na misel gosp. državni pravdnik s svojimi paragrafi — oprostite, ključavnica nam je pred ustni, pri kraji smo z današnjim Dunajskim dopisom!

Iz Dalmacije.

Kakor je znano, se v nekaterih krajih v Dalmaciji sveta maša služi v staroslovenščini. Zadnji čas je pa jela po Avstriji vleči neka slovanstvu ne ravno prijazna sapa in Dalmatinci so se zategadel bali, da bi se jim utegnil vzeti ta privilegij. V deželnem zboru se je zategadel staval predlog, da se zbor izreče, da se mora ohraniti slovanska liturgija, kjer je v navadi, in se deželnemu odboru naroči, da preišče in pojasni faktične razmere slovanske liturgije v Dalmaciji. O tem predlogu se je unela živahna debata. Prvi se je za besedo oglašil duhovnik Ljubić, ki je goreče zagovarjal predlog. Izražal svoje prepričanje, da so v tej stvari pač vsi

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenev, preložil Ivan Gornik. (Dalje.)

XIII.

Mala gospodska hišica moskovskega kroja, v kateri je stanovala Avdotja Nikitišna (ali Evdoksija) Kukšina, stala je v jedni iz pred nedavnim časom pogorelih ulic mesta ***; znano je, da naša gubernijska mesta pogoré vsakih pet let. Pri dverih, nad krivo pribito posétnico videl se je zvoncev ročaj, in v prednji sobi prihajala je prišlecem nasproti nekaka ženska, ne služabnica ne družica s čepico — jasni zrakovi naprednjaških stremljenj gospodinjinih. Sitnikov je vprašal, je-li Avdotja Nikitišna doma!

— Vi ste, Viktor? čul se je tenak glas iz sosednje sobe. — Ustopite!

Ženska v čepici je izginila takoj.

Nisem sam, odgovoril je Sitnikov, zvito slačéč svojo surko, pod katero se je pokazalo nekaj suknjici podobnega, in obodrujoče pogledujoč Arkadija in Bazarova.

— Vse jedno, odgovoril je glas, — Entrez!

Mladi možje so ustopili. Soba, kamor so prišli, bila je bolj podobna delavnici, kakor vsprejemnici. Papir, pisma, debeli broji ruskih časopisov večinoma nerazreznanih, valjali so se po zaprašenih mizah; povsod beleli so razmetani ogorki cigaret. Na usnjenem divanu je na polu ležala gospa, mlada še, plavalasa, nekoliko razmršena, v svileni, ne posebno čedni obleki, s težkima zapestnicama na kratkih rokav in čipkasto ruto na glavi. Ustala je z divana in oblačujoč si nebrižno na pleča baržunasto mantilo z orumenelim hermelinom, dejala je leno: „Zdravstvujte, Viktor“, ter pomolila Sitnikovu roko.

— Bazarov, Kirsanov, rekel je on kratko, posnemaje Bazarova.

Dobro došli, odgovorila je Kukšina, in, uprši v Bazarova svoji okrogli očesi, mej kojima je sirotno rudel privit nasek, pribavila: — poznam vas — ter mu tudi pomolila roko.

Bazarov nahnul je čelo. Na mali, neznatni postavitvi emancipovane ženske ni bilo nič grdega; a izraz njenega lica uplival je neprijetno na gledalca.

Nehoté bi jo človek vprašal: „Ali si lačna? Ali se dolgočasiš? Se-li bojiš? Čemu se tako napenjaš?“ Tudi njej je, kakor Sitnikovu, vedno nekaj dušo grizlo. Govorila in vedla se je vedno nepri-

siljeno, a ob jednom nerodno; očividno so je zmatala samo sebe dobrodušno in priprosto bitje, karkoli pa je delala, vse se vam je zdelo, da pravo za pravo ona ni hotela tega storiti; vse dogajalo se jej je, kakor pravijo otroci — nejevoljno.

— Da, da, poznam vas, Bazarov, ponovila je. (Imela je navado, svojstveno mnogim provincijalnim in moskovskim gospém, da je od prvega dne, ko se je spoznala, imenovala možke z družinskim imenom). — Ali hočete smodko?

— Smodko pa vedno, povzel je Sitnikov, ki se je zavalil na stol ter prekrizal nogi: — pa zajutreka nam kaj dajte. Strašno smo lačni; ukažite, da prineso steklenico šampanjca!

Sibarit, dejala je Evdoksija, ter se zasmejala. (Kadar se je smejala, pokazala je gornjo čelust). Ali ni res, Bazarov, da je on sibirit?

— Jaz ljubim komfort, odgovoril je z važnostjo Sitnikov. — To me pa ne moti, da sem liberalen.

— Ne, to moti, moti! vskliknila je Evdoksija in vender ukazala svoji služabnici, da pripravi zajutrek in šampanjca. — Kako mislite vi o tem? dodejala je obračaje se k Bazarovu. — Prepričana sem, da ste mojih mislij.

(Dalje prih.)

jedini. Za vse je naš jezik neprecenljive vrednosti, kajti v njem se zrealijo naše misli, nade in čustva, tem dražji pa mora biti, ker se sme rabiti tudi v cerkvi. Po našem jeziku postali smo deležni krsta in kristijanske civilizacije. Verska literatura je temeljni kamen, na kateri smo zgradili narodno literaturo. Deset stoletij je bila slovansčina naš cerkovni jezik. Te naše privilegije, so pa bile že večkrat v nevarnosti, ker so se napak razlagale. Dalmatinci ne želé nič novega, a ne pusté, da bi se jim jemalo privilegije, katere že uživajo deset stoletij. Tu ne gre za cerkveno, ampak za narodno vprašanje. Predlog je pobijal nadškof Maupas. Tudi on ne taji, da je v nekaterih krajih v Dalmaciji slovanska liturgija v rabi, toda misli, da se o tej stvari nema razgovarjati deželni zbor, ampak ima odločevati le poglavar cerkve. Če hočete uresničiti pridobljene privilegije, obrnite se do papeža. Poslanec Ljubič bi kot katoliški duhovnik bil moral v tej zadevi obrniti se na ordinarijat v Spljetu in ga prositi, da njegove želje sporoči v Rim, ne pa stvari spravljati pred deželni zbor. Poslanec Bakotić je za predlog, če tudi misli, da bi bilo umestneje, da bi bili povprašali vlado, zakaj nam brani moliti v svojem jeziku. Glavar cerkve je inteligenten mož in dober diplomat. Gotovo bi po nunciji ne bil uplival na škofo, ko bi avstrijska vlada ne bila udeležena v tej stvari. Bakotić omenja, da pravi ruski pisatelj Pipin, da je spreobrnjenje h krščanstvu bilo prvo kulturno dejanje slovanskih narodnostij. Iz tega je razvidno, kako važna je za Slovane liturgija. Nadškof Maupas pravi, da je nuncij izdal okrožnico škofom, ne da bi bil dobil kako povelje iz Rima. On je o tem govoril z njim. On je za latinsko liturgijo, ki je cerkvi v slavo. Poslanec Ljubič se nikakor ne strinja z nadškofovim mnenjem, da v tej zadevi nema deželni zbor nič govoriti. Tu gre za pravice celega naroda, dokazati treba, da Galimbertova okrožnica za Dalmacijo ne velja. Predlog je bil vsprejet. Proti njemu so glasovali samo nadškof in Italijani.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(X. seja dne 3. januarja leta 1888.)

(Dalje in konec.)

Poslanec dr. Samec poroča glede dovoljenja priklad nekaterim okrajnim cestnim odborom ter nasvetuje:

I. Okrajnemu cestnemu odboru Škofjeloškemu se dovoli, da sme v pokritje v proračunu izkazane potrebščine okrajnih cest l. 1888 v svojem cestnem okraji pobirati 15% priklado na vse neposredne davke z izvanredno doklado.

II. Okrajnemu cestnemu odboru Mokronošskemu se dovoli, da sme v pokritje v proračunu izkazane potrebščine okrajnih cest l. 1888 v svojem cestnem okraji pobirati 15% priklado na vse neposredne davke z izvanredno doklado.

III. Okrajnemu cestnemu odboru v Loži se dovoli, da sme l. 1888. v isti namen, kakor ad I pobirati 25% priklado na vse neposredne davke z izvanredno doklado.

IV. Deželni odbor se pooblasti, da dovoli za l. 1888: 1. okrajnemu cestnemu odboru Krškemu pobiranje 15% priklade, in 2. okrajnemu cestnemu Kočevskemu 20% priklade na vse neposredne davke z izvanredno doklado v isti namen, kakor ad I, toda še le potem, ko bosta načelnika teh dveh cestnih odborov prošnje za dovoljenje priklad dopolnila z dokazi o razglasenji dotičnih sejnih sklepov in predložila zapisnike onih sej, v katerih so se sklenile priklade, 3. Okrajnemu cestnemu odboru Žužemperškemu 15% priklade; 4. okrajnemu cestnemu odboru Radovijskemu in 5. okrajnemu cestnemu odboru Radeškemu vsakemu 20% priklade in 6. okrajnemu cestnemu odboru Velikolaškemu 25% priklade na vse neposredne davke z izvanredno doklado v isti namen, kakor ad I in še le potem, ko bodo načelnikstva teh cestnih odborov predložila k prošnjam za dovoljenje priklad zapisnike onih sej, v katerih so se sklenile priklade.

V. Od okrajnega cestnega odbora Črnomeljkega v isti namen, kakor ad I sklenjena 12% priklada na vse neposredne davke z izvanredno doklado se v to svrhu, da se pripravi zaloga za zgradbo ceste od Brezovice do Predgrada, uradno na 15% poviksá, ter se deželnemu odboru naroči, da zaradi predpisa in pobiranja te priklade potrebno ukrene.

VI. Od okrajnega cestnega odbora Logaškega v isti namen, kakor ad I sklenjena 20% priklada na vse neposredne davke z izvanredno doklado se za ta slučaj, ko bi okrajni cestni odbor mej tem časom terjatve deželnega zaklada ne poravnal, poviksá uradno na 25% ter se deželnemu odboru naroči, da zaradi predpisa in pobiranja te priklade potrebno ukrene.

VII. Deželni odbor se pooblasti, da onim okrajnim cestnim odborom, ki z 10% priklado na

neposredne davke z izvanredno doklado ne bi mogli pokriti potrebščine za l. 1888, pri dokazani potrebi in na podlagi pravilno sestavljenega proračuna dovoli znotraj postavnih mej priklade nad 10% ter da ukrene potrebno zaradi pobiranja dovoljenih priklad.

VIII. Deželni odbor se pooblasti, da okrajnemu cestnemu odboru Mokronošskemu, za preložitve cestnih kosov IX do XI, mej Mokronogom in Laknicami, katere je izvršiti leta 1888., podporo v znesku 1500 gld. nakaže iz kredita za cestne stavbe tako, kakor bode delo napredovalo, oziroma potem, ko se bode po izvršeni kolavdaciji prepričal, da je zgradba zadovoljilno izgotovljena.

Imenom upravnega odseka poroča poslanec Klun o prošnji prebivalcev Trebanjskih, da se potrebno ukrene za zgradbo Temeniške ceste.

Prošnja meri na to, zaprečiti zgradbo ceste preko Wagensberga. Bili so že večkrat ogledi na lici mesta zastran te črte. Ker je deželnemu zboru bila predložena še druga prošnja za cesto čez Wagensberg, izroča se obe prošnji deželnemu odboru v poizvedovanje.

O prošnji Riharda Dolenca, vodje vinorejske šole na Grmu, za letno nagrado 200 gld. poroča poslanec dr. Poklukar. Ker se namerava s prošnjo doseči stalna letna nagrada, nasvetuje finančni odsek da se prošnja odkloni. Vsprejeto.

Zdravniku-asistentu v blaznici na Studenci se dovoli naslov „hišni zdravnik“.

Prihodnja seja v četrtek 5. januarja.

Govor poslanca Hrena v deželnem zboru kranjskem.

Zakon, katerega prenarodbo nasvetujem, datira z dne 18. decembra 1874. Naglašal pa je že leta 1871. nam vsem nepozabljivega, nevenljivega spomina raniki dr. Bleiweis, da nam je poiskati dohodkov tam, kjer jih je najlažje dobiti, ter nakladati za javne potrebščine v prvi vrsti tak davek in na tak način, da ga plačevalec kolikor mogoče lažje prenaša in najmanj občuti. To pa se sme gotovo trditi pri doneskih od zapuščin, oziroma dedščin, ker po njih dobi dedič neko premoženje, do katerega ni imel poprej nikake pravice, in katerega se mnogokrat niti nadejal ni.

Kar pa je naglašal starosta naš pred 16 leti, velja tudi sedaj, kajti jednak položaj, ko takrat je tudi dandanašnji, kajti uredba naših ljudskih šol tudi še danes ni dovršena, in vsaki dan kaže se potreba za napravo novih ali popolnitev že obstoječih ljudskih šol; — ravno tako kažejo mnogotere, vsako leto ponavljajoče se prošnje iz učiteljskih krogov, pa tudi primerjanje plač naših ljudskih učiteljev s plačami učiteljev po drugih deželah, da materialni položaj naših učiteljev tudi še dan današnji ni ravno ugoden, in da britka skrb onih, katerim narod naš izroča najdragoceneje svoje blago, svoj zarod, svojo mladino — za odgojo, za pouk in omiko, — da britka skrb naših učiteljev za njihovo eksistenco, posebno, kadar jim telesne moči onemorejo, ter jim vsahne vir zaslužka še dan današnji ni odstranjena!

Da je temu tako, pričajo prav živo proste številke dotičnih dat, če jih primerjamo iz l. 1871. in zdajega leta; leta 1871. namreč, bilo je na Kranjskem ljudskih šol 204 in učiteljev 268; lansko šolsko leto pa šol 285 in učiteljev 479; potrebščine šolskega zaklada znašale so pred 16 leti 211.600 gld. letos pa se je zahtevalo oziroma tudi v proračun dovolilo 275.738 gld., — tem številkom primerno rastejo leto za letom tudi pri spevki, katere je dajati za potrebščine ljudskega šolstva iz deželnega zaklada, kar se očitno razvidi iz tega, da so ti prispevki znašali zadnje leto nad 111.900 gld.

Iz téh budgetnih številke je razvidno, kako zares opravičena je želja, da vsaj nekoliko olajšamo deželi vedno rastoče prispevke za normalni šolski zaklad s tem, da mu pridobimo izdatnejših dohodkov, torej poiščemo mu novih donosnih virov ali na kolikor se dá, privabimo iz sedanjih obilnejših prineskov! to velja tem boljše, če pomislimo, da je skoro nemogoče občinam nakladati za šolske potrebščine večje butare, ker so one že sedaj s troški do vrhunca njih zmognosti preobložene in se jim poleg tega leto za letom z vsakim novim zakonom naklada novih bremen in žrtev.

Ta zakon ustanovlja v prvem svojem paragrafu načelo, da je od vsake zapuščine, ki čisto znaša nad 300 gld., plačati neko v slednjem paragrafu določeno pristojbino normalno šolskemu zakladu; § 2. pa določuje velikost tiste pristojbine, ki znaša pri zapuščinah od 300 do 500 goldinarjev povprek po 1 gld., če je pa zapuščine nad 500 gld., odmeriti je šolski donesek po

neki tarifni lestvici ali skali tako, da se jemlje od vsakih 100 gld. podedovanega premoženja neki določen znesek, in sicer: pri zapuščini nad 500 do 1000 gld. po 30 kr. od vsakih 100 gld. in tako naprej, — držeč se vodilnega načela, da kolikor je večji zapuščine premoženje, po toliko višji tarifi je odmerjati pristojbino od vsakih 100 gld. in šele, ko dospelé zapuščinino premoženje do 100.000 gl. in čez, se napredovalna tarifa ustavi, ter je v tem slučaju plačati od vsakih 40 gld. po 70 kr. šolskega doneska, — torej za primer od 120.000 gld. = 840 gold.

Pa ta tarifa velja le za neposredne zárodne, tako imenovane „nujne“ dediče, to so zapustnikov otroci in vnuki, ali stariši; in za zapustnikovega zakonskega druga. — Vsak drugi dedič pa, naj si bode zapustnikov sorodnik ali z njim v nikaki rodovinski zvezi, ima plačati poleg omenjene tarife še 50%, to je za polovico več k normalno-šolskemu zakladu.

V čem pa obstoje po meni nasvetovane spremembe? Moj predlog drži se načeloma onih istih vodil, kakor omenjeni, sedaj veljavni zakon — namreč da določuje pristojbino po tarifni lestvici, in da razločuje mej dediči po njihovem rodovinskem razmerji do zapustnika, samo da moj predlog sega na obe strani, še nekoliko dalje. Predlog moj razločuje 3 vrste dedičev in ureduje po teh vrstah tudi doneske za šolski zaklad; v prvo vrsto spadajo kakor že po sedanjem zakonu zgoraj omenjeni nujni dediči in zapustnikov drug; v drugo vrsto zapustnikov bližnji zlahtniki ali sorodniki do uštetega četrtega kolena (to so bratje in sestre, stric in teta, bratič in sesterna, bratranec in sestrična); v tretjo vrsto pa spadajo vse druge osebe, naj si bodo z zapustnikom v kaki rodovinski zvezi ali njemu popolnoma stranski. — Dosledno tej razločitvi dedičev meri tudi moj nasvet na to, da se šolski doneski po treh merah določujejo; prvič za nujne dediče in zakonskega druga po postavni tarifni številki, kakor jo ustanovlja §. 2. zakona; drugič za bližnje zlahtnike ali sorodnike, ki naj imajo plačati za 50%, to je za polovico več, ko dediči prve vrste; in tretjič za vse druge dediče brez razločka, katerim naj se šolska pristojbina zviša za 100%, to je za celoto tarifne številke; po tej meri bi od zapuščine, od katere ima šol. doneska plačati zapustnikov sin ali njegova vdova 10 gld., tista pristojbina znašala pri bratu ali kom drugem bližjem sorodniku 15 gld., pri dediči tretje vrste pa 20 gld.

Ta razločitev je pa gotovo popolnoma opravičena in jo veleva že naravna čut, ker otrok je, tako rekoč zapustnikov odrastek. — Daljnim sorodnikom pa ali takim dedičem, ki neso z zapustnikom celo v nikaki sorodbi, kakor jih v nemškem prav označevalno imenujejo „lachende Erben“, to je smeja joči dediči, njim pripade dedščina brez vsakega naravnega naslova; oni v mnogih slučajih na dedščino niti nikdar mislili neso, ter je za nje dedščina ko loterijski dobiček in zato je pač gotovo primerno, umestno in pravično, da se ti zadnji bolj obdačijo, kot zárodni in drugi bližnji sorodniki zapustnikov.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. januarja.

V **gališkem** deželnem zboru so se čule letos razne pomanjkljivosti v ljudskem šolstvu. Pritoževalo se je, da je posebno, kar se tiče verske odgoje, mnogo žeteti. Tej pomanjkljivosti je mnogo uzrok državni šolski zakon. Ta se nič ne ozira, kje so cerkve in koliko je duhovnikov. Za vsak kraj zahteva šole, če je le zadostno število otrok. Tako so se osnovala šole v krajih, ki so oddaljeni od cerkve, in naravno je, da duhovniki, ki imajo mnogo družega posla, ne prihajajo redno poučevati verouka. Drugod so pa zopet cerkve z duhovniki brez šole. Posebno se pa po dekliških šolah premalo gleda na ženska ročna dela. Samo v 701 šoli se poučujejo ženska ročna dela, četudi je 2993 skupnih in dekliških šol. V mnogih krajih poučujejo ročna dela pomočne učiteljice, ki same neso dosti izurjene. Lani je v Galiciji obiskovalo ljudsko šolo 387.593 otrok, pred desetimi leti pa samo 226.589. Poljske šole je pohajalo 238.710, rusinske 136.726, nemške 2978, poljsko rusinske 8771, poljsko-nemške 372 in rusinsko nemške 36 otrok. Kakor se vidi, hodi v poljske šole največ otrok, četudi je rusinskih šol več. Uzrok temu je, ker so dobro obiskovane večrazrednice vse poljske, 286.659 otrok pa ni obiskovalo šole.

Brzjav je napačno svetu sporočil besede **ogerskega** ministerskega predsednika Tisze, s katerimi je odgovoril na novoletno častitko Banfy-

jevo. Tisza je rekel, da se pridružuje onim, ki mislijo, da še ni vojne nevarnosti. Brzjav je pa sporočil svetu baš nasprotno, da se ne pridružuje, in to je po borzah napravilo velik strah. Vrednostni papirji so bitro padali, tembolj, ker tudi druga izvestja neso bila baš pomirovalna.

Vnanje države.

Srbsko ministerstvo je tako-le sestavljeno: Sava Grujić, predsedstvo in vojsko; polkovnik Franasović, vnanje zadeve; Vujić, finance; Milosavljević, notranje zadeve; Velimirović, javne zgradbe; profesor velike šole Giga Gršić, pravosodje in bogočastje; Steva Popović, narodno gospodarstvo. Dvorni tajnik Milan Kristić je pa generalni ravnatelj vnanjega ministerstva. Težko bode dolgo vladala sloga v ministerstvu, kajti sestavljeno je preveč iz različnih elementov. Grujić je prijazen Rusiji, kajti bil je dalj časa poslanik v Peterburgu. Franasović je pa naprednjak in velik nasprotnik Rusije, ravno tako tudi novi generalni ravnatelj v ministerstvu vnanjih zadev, Kristić, ki je sin bivšega ministerskega predsednika Kristića.

Rumunski zbornici sta se zaključili s prestolnim govorom. Zbornica poslancev se je hkratu razpustila in razpisale so se nove volitve v 4. dan februarja. Dne 18. februarja se pa zopet snideta zbornici.

Francoski pomorski minister Mahy dal je svojo ostavko, ker se ni mogel sporazumeti z drugimi ministri zastran nastavljenja državnega podtajnika za kolonije. — Pariški mestni zbor je sklenil zahtevati, da se pomilostí vsi politični zločinci.

Dopisi.

Od Savinje 31. decembra. [Izv. dop.] (Sedemdesetletnica Šornova.) Kadar je „Slov. Narod“ oznanil, obhajala se je v prijazni Grajski vasi dne 29. decembra slavnost, na čast vrlému očetu Gašparju Šornu za njega sedemdesetletnico. Gašpar Šorn je mož redko čistega, poštenega značaja, iz vsega srca udan svoji domovini in napredku njenemu. V dolgi dobi svojega življenja je marljivo in neutrudno deloval v korist naše stvari, v prospeh omike našega kmeta in za njega blagostanje.

Zato ga pa tudi v dalnjem krogu okolu Šornove vaške stolice ni našli izdajice ali zaslepljenega kmeta, ki bi ne vedel, kaj terjá slovenska čast.

Slavnost se je povse posrečila. Akoravno je kruti mraz pritiskal neusmiljeno, zbralo se je vendar množstvo zastopnikov iz spodnje in gornje Savinjske doline. Še vrli naš odličnjak g. Iv. Hribar je iz bele Ljubljane došel čestitat doigoletnemu svojemu znanu ne boječ se mraza in — britkih Celjanov, mej kojimi je moral prenočiti; sreča, da se mu ni zgodilo, kakor Holofernu!

Ob 10. uri služil je preč. g. župnik Jeriša iz Gomilske slovesno mašo, po tej so na domu gosp. Šornu čestitali zastopniki domače soseske na čelu vili kmet Završnik; g. Ivan Gabršek z Vranskega v imenu okrajnega zastopa in v imenu Vranske čitalnice; g. Anton Goričar iz Mozirja v imenu okrajnega zastopa Gornjigrad; g. Iv. Hribar v imenu banke „Slavije“, čije zaupni mož je Šorn vedno; g. Simon Meglič v imenu narodnih tržanov Vranskih; g. Iv. Vranković v imenu „Savinjskega Sokola“ najstarejmu Sokolu. Slednjič je deputacija učiteljev v imenu „Savinjskega učiteljskega društva“ z g. Vidicem na čelu čestitala ter g. Šornu izročila jako lično diplomo častnega društvenika.

Pri skupnem obedu dvignil je slavljence čas na zdravico presvetlemu cesarju, kateri je Šorna pred tremi leti odlikoval z zaslužnim križcem.

Gosp. Ivan Gabršek je v slavnostnem govoru poudarjal zasluge Šorna za nas in podrobneje za našega slovenskega kmeta, ki je krepak stober državi. Govornik je omenil, da moramo čislati moža vsi, ki je do visoke starosti delal tako marljivo in ki je obljubil, še nadalje se truditi za pošteno stvar, dokler bode mogel, kot pravi oče Savinjskih Slovencev.

Na to je g. Ivan Hribar v lepem, do srca segajočem govoru slavil očeta Šorna izrekši željo, da bi usoda bila mila vrlému temu možu ter ga nam Bog ohrani čilega še dolgo vrsto let.

Burno odobravanje obeh govorov kazalo je, kako zelo je oče Šorn priljubljen.

Izmej zdravic omeniti nam je one g. Hribarja na vrle sinove Šornove in rodbino (sin gosp. Vinka Šorn je bil tudi iz Ljubljane dospel); napitnice g. Gabrška na gg. Goričarja in Hribarja; g. Hribarja na g. Gabrška itd.

Veselega srca nam je oče Šorn zatrjeval, da je iznenaden nad vsem, pa kako srčno ga veseli,

da priznavamo javno njegovo delovanje. — Daj mu Bog še mnoga, mnoga leta!

S Krškega 3. januarja. [Izvirni dopis.] († Ivan Cvetek in Krško „bralno društvo“.) Zadnje popoldne lanskega leta smo na Krškem pokopali nadobudnega dijaka Ivan Cvetka, sedmošolca Ljubljanske gimnazije. Pokojnik je bil iz Bohinja doma in stoprav 16 let star. Prišel je lanske leto po Vseh svetih na Krško k svojemu blagemu ucu, g. dr. Mencinger-ju, iskat zdravja, — a namesto tega ga je 20. pr. m. prehitela nemila smrt roditeljem in rodbincem v nepopisljivo žalost, nam Slovincem pa na izgubo; pokojnik je bil namreč izmej 800 dijakov najboljši matematični talent. Pogreb je vodil g. Tomo Zupan, vodja v Alojznici, ki je na grobu tudi govoril tako ginljivo, da niti jedno oko ni ostalo suho. Krški pevci so temu vrlému dijaku Gorenjskemu peli tri žalostinske. Blag mu spomin!

Krško „bralno društvo“ je imelo svoj občni zbor 30. m. V novi odbor so bili voljeni: Načelnikom g. dr. Jos. Kersnik, namestnikom in tajnikom g. Fr. Gabršek, blagajnikom gosp. J. Jazbec, odbornika sta gg. Anton Klein in Šim. Paternoster, namestnik pa Tom. Romih. Društvo je naročilo sledeče časopise: „Slovenski Narod“, „Slovanski svet“, „Zvon“, „Mir“, hrvatski „Dom in svet“, „Agramer Tagblatt“, „Südsteier. Post“, „Fliegende Blätter“, „Fremdenblatt“ in „Illustrierte Zeitung“.

Društvo je v dobrih rokah in nadejamo se, da bode novi odbor v tekočem letu napravil mnogo veselice in zabavnih večerov, kajti potrebno je, da se društveno življenje na Krškem znova oživi. V to pomozi Bog!

Domače stvari.

— (Dnevni red XI. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dne 5. januarja 1888 ob 10 uri dopoldne. 1. Branje zapisnika IX. deželno zbornice seje dne 3. januarja 1888. 2. Naznanilo deželno-zbornicega predsedstva. 3. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi mostu čez Beli potok na meji mej kranjsko in koroško deželo in glede s to zgradbo v zvezi stoječe poprave Belega in Črnega potoka. 4. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva Budanje za podporo za popravo cesta in mostov na občinskih cestah Budanje-Podvelb in Budanje-Dolge poljane. 5. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva Vipavskega za dovoljenje pobiranja naklade po 1 gld. 50 kr. od hektolitra piva. 6. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji muzejskega praeparatorja, da se mu dovoli naslov in značaj muzejskega adjunkta. 7. Poročilo upravnega odseka o prošnji glede spremembe nekaterih določil zakona z dne 13. junija 1. 1882, dež. zak. št. 25 leta 1886., o odkupu posestev se držečih novčih in prirodninskih davšin za cerkve, župnije in njih organe.

— (Na osepnicah) sta v Ljubljani zboleli 2. januarja le še dve osebi, in 3. januarja tudi dve, danes dopoldne ni bil oznanjen noben nov slučaj. Torej so popolnem neesnovane pretirajoče vesti, kakeršne trosijo nekateri ljudje, mej temi dr. E., da osepnice čedalje huje razsajajo in da se zaradi pomanjkanja prostorov ne vsprejemajo več bolniki v bolnico za silo. Dozdej ni bil še nihče odvren, kdor je hotel biti vsprejet v bolnico, in tudi ne bode. Neke želje pa ne moremo zamolčati, da mestni zbor ne odlašá dalje z imenovanjem mestnega fizika.

— (Pisateljskega društva) zabavni večer bode jutri, v četrtek 5. t. m. ob navadni uri v steklenem salonu čitalničnem. — Predsedoval bode g. J. Žitnik, čital pa g. prof. Levec.

— (Program veselici,) katero priredi narodna čitalnica Ljubljanska v soboto dne 7. januarja 1888. l. v društvenih zgornjih prostorih. 1. Ivan pl. Zajc: Koračnica „Kola“; moški zbor. 2. Mancocchi: Ribič; dvoglasni ženski zbor. 3. L. Liebe: Valček; moški zbor z baritonovim samospevom. 4. dr. B. Ipavic: a) Rožica, b) Ne zveni mi, c) Mlado leto; poje mešani zbor. 5. Guenther: Tenorja iščejo; komičen prizor za petje. 6. Ples (nadaljevanje plesnih vaj.)

— (Dramatičnega društva) najstja predstava vršila se bode v petek dne 6. t. m. Igrala se bode opereta „Deklica Elizonska“, v katerej nastopita zopet pevkini gospa Milka Gerbičeva in gospodičina Daneševa. Ker bo ta večer brezdvomno

gledališče razprodano, opozarjamo slav. občinstvo na naročbo ustopnic že sedaj. Začetek predstavi je „Prvi bel las“, najnovejša igra, katera se bode predstavljala v petek prvičkrat na našem odru, tej sledi vesela igra „Svojeglavneži“ in večer zaključí opereta. Odbor dramatičnega društva prosi, da blagovolijo obiskovalci gledališča ustopnice, katere odvzeti so biljeterji prezrli, oddati pri kustosu čitalničnem (trifika). V nedeljo 8. t. m. se bode predstavljala „Lowoodska sirota“, igrokaz v štirih dejanjih. Na repertoarji so za letos mej mnogimi drugimi: „Materin blagoslov“, „Gospa, ki je bila v Parizu“ in „Veronika Deseniška“ (ako bode društvu mogoče omisliti si potrebnih kostumov).

— (Slavni čveterospev Tschampa in Perner) priredi dne 11. t. m. tudi v Ljubljani koncert. Zelo se veselimo tega izrednega užitka, kajti rečene dame so znane kot izvrstne pevke in pele že po vseh glavnih mestih Evrope za izvrstnim uspehom. Na njih pevsko izobrazbo je mnogo uplival slavni naš skladatelj g. dr. Benjamin Ipavic.

— (V Radovljici) bil je dne 2. t. m. županom izvoljen g. Aleksander Roblek, lekarničar, občinskimi svetniki pa gg. F. S. Hudovernik, Janez Mali, Oton Homan, Matija Klinar.

— (Gornjegradsko „Narodna čitalnica“) imela je 1. prosinca t. l. svoj redni IX. občni zbor, pri katerem so bili voljeni: g. Lovro Potočnik, dekan, predsednikom, g. Jurij Detiček, c. kr. notar, njegovim namestnikom, g. Franjo Prislán, tržan, blagajnikom, g. Franjo Lončar, bel. uradnik, tajnikom, gg. Ivan Kuralt, c. kr. sodn. pristav, Jože Krajnc, tržan in Dr. Ivan Šlander prakt. zdravnik odborniki in gg. Ivan Mächtig in Jože Mikuš, obadva tržana, odborniškima namestnikoma.

— (Na vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu) razpisana je služba 3. učitelja, kateremu bode poučevati v predmetih ljudske šole, naravoslovji in čebelarji. Plača 600 gld. in prosto stanovanje. Prošnje do 15. t. m.

— (Razpisana) je služba učitelja in vodje na jednorazrednici v Preloki. Plača 450 gld., priklada 30 gld. in prosto stanovanje. Prošnje do 20. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 4. januarja. (Politische Correspondenz): Deputacija radikalne stranke zahvalila se je kralju za zaupanje. V daljšem nagovoru priznal kralj lojalno in pravilno postopanje radikalcev izražajoč prepričanje, da bode vnanjo politiko vodil srbski, ne pa slovanofilski duh. Ker radikalci zahtevajo amnestijo, ki spada mej predprave krone, je kralj iz lastnega nagiba pomilostil zaradi ustanka 1883. l. obsojene, izimši Pašića.

Rim 4. januarja. Odgovarjajoč na govore zastopnikov italijanskih škofij izjavil papež: Rimsko vprašanje je mejnarodno, da, celó univerzalno. Papež govoril je o ovirah, katere mu dela Italija pri izvajanju njegovih duhovskih funkcij ter končal, da se ne bode nikdar udal željam revolucije.

Budimpešta 3. januarja, Sennyey, predsednik gorenje zbornice, umrl.

Varšava 3. januarja. („Politische Correspondenz“) Na obeh do avstrijske in pruske meje držečih stranskih progah železnice Ivangorod Dobrova bila je dne 31. decembra poskusna vožnja. V kratkem je pričakovati, da se otvori promet.

Varšava 3. januarja. („Politische Correspondenz“) Utrjenja v zahodnih gubernijah se z vsemi silami nadaljujejo. Utrdbe pri Rovnem bile so se preteklo leto večinoma dogotvljene, sedaj začele so se graditi vojašnice. V Ivangorodu, čegar itak močne utrdbе so se lani zelo popolnile, nastavljaljo se kanoni, katere so pripeljali iz notranje Rusije. Trdnjava bode kmalu popolnem oborožena.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Doneske so poslale podružnice:

Podgrad v Istri	97 gld. 58 kr.
Žužemberg	91 „ 02 „
Postojna	25 „ — „
Dolnec na Goriškem	20 „ — „
Senpas na Goriškem	19 „ — „
Dornberg na Goriškem	18 „ — „
Senožeče	69 „ — „
Slovenji Gradec	104 „ 05 „

Beljak in okolica	50 gld. — kr.
Prem	25 " — "
Novomesto	15 " — "
Vipava	16 " — "
Braslovce	50 " — "
Tržaška ženska podružnica	41 " — "
Pokrovitelj Oroslov Dolenc v Ljubljani	100 " — "
Darovali so:	
Gosp. Alijančič v Celovci	2 " 50 "
Učiteljski abiturienti v Kopru	9 " 35 "
Pri dijaški veselici v Št. Jurji na južni železnici	25 " 70 "
V Ljubljani 31. decembra 1887.	

Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccolli-ji. (817—16)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—198)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Darila za „Narodni Dom“.

XXII. izkaz „Krajcarske Družbe“.

Prenesek	5718 gld. 36 kr.
Vesela družba v Polhovem Gradcu na knj. št. 222	2 " 24 "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik Gr. Majnik) knj. št. 538	12 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik dr. V. Gregorič) knj. št. 529	12 " — "
Krajcarska družba na Dunaji (poverjenik J. Keržnik) na knj. št. 111, 142, 205—6, 209—10	12 " — "
Krajcarska družba v Pragi (poverjenik R. Raunicher) knj. št. 476	12 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik M. Peteršnik) na knj. št. X	10 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenica E. Železnik) na knj. št. 456	3 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenica I. Škofje) knj. št. 355	12 " — "
Krajcarska družba na Dunaji (poverjenik J. Kušar) na knj. št. LXVII	12 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenica J. Lozar) knj. št. 188	12 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik K. Pirc) na knj. št. XIV	6 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik Gr. Majnik) knj. št. 516	12 " — "
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik E. Lah): na knj. št. XLV 11 gld. — kr. ost. „ 316 9 " 27 "	20 " 27 "
Krajcarska družba v Celju (poverjenik I. Jerman) ost. knj. št. 388	4 " — "
Pri Belar-Rakteljevi slavnosti nabrano (poverjenik I. Železnik): ost. knj. št. 222 4 gld. 76 kr. na „ 519 5 " 24 "	10 " — "
Skupaj	5869 gld. 87 kr.

Opomba: Tekom pretečenega leta se je tedaj nabrana svota menj zvišala, kakor tekom 1886 leta. Poskočila je namreč iz 3971 gld. 65 kr. na 5869 gld. 87 kr., narastla tedaj za 1898 gld. 22 kr. — še vedno jako lepa svota. Lani o tem času smo imeli 184 poverjenikov, letos jih imamo sedaj 259. Začetkom lanskega leta je bilo popolnoma ali pa deloma razprodanih 276 knjižic (243 + XXXIII), letos pa 400 (353 + XLVII), in sicer: popolnoma: 263 (251 + XII), deloma pa 137 (102 + XXXV). — Po več kot 200 gld. so nabrali: 1. Bratovščina sv. Jakoba 603 gld. 90 kr.; 2. dr. V. Gregorič 521 gld. 23 kr.; 3. E. Lah 413 gld. 76 kr.; 4. K. Pirc 276 gld. 45 kr.; 5. Kegljaška zveza „Edinost“ 240 gld.; 6. M. Peteršnik 217 gld. 50 kr.; pet po 100—200 gld.; deva po 60—100 gld.; deset po 30—60 gld.; devetnajst po 20—30 gld.; dvanaest po 16—20 gld.; dvanaest po 12—16 gld.; štirinajst po 12 gld.; ostalih 133 poverjenikov po menj kot 12 gld. Nabrali so nadalje: Kranjska 4999 gld. 15 kr.; Ljubljana 3631 gld. 57 kr.; Gorenjska sicer 535 gld. 78 kr.; Notranjska 524 gld. 12 kr.; Dolenjska 307 gld. 68 kr.; Primorska 335 gld. 66 kr.; Štajerska 301 gld. 84 kr.; Niška Austrija 76 gld.; Hrvaška 45 gld. 72 kr.; Češka 36 gld.; Koroška 33 gld. 50 kr.; Srbija 24 gld.; Bosna 18 gld. — Število poverjenikov krajev 131.

Vsem č. p. n. poverjenicam in poverjenikom ob novem letu vse najboljše, krajcarske družbi, na katero naj nikoli ne blagovolje pozabiti, pa še več uspeha!

Z odkritosrečno zahvalo

odbor „Krajcarske Družbe“.

V Ljubljani 2. januarja 1888.

Tuji:

3. januarja:

Pri **Stonu:** Bruckner z Dunaja. — Trekovič iz Oseka. — Fuchs s Kokre. — Nowak iz Maribora. — Wunš iz Benedek.

Pri **Malič:** Stauber z Dunaja. — Koy iz Kočevja. — Piantan iz Zatične. — Frankl iz Kamaika. — Marcheschetl iz Trsta. — Pubar, Obradnik, Bachmann iz Zadra.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Josip Vošnjak.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. januarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	4 06	Surovo maslo,	95
Ječmen,	3 41	Jajce, jedno :	35
Oves,	2 27	Mleko, liter	8
Ajda,	3 90	Goveje meso, kgr.	56
Pislo,	3 74	Telečje	52
Koruza,	5 38	Svinjsko	55
Krompir,	2 41	Kostrunovo	32
Leča,	12 —	Pišanec	40
Grah,	13 —	Golob	23
Fižol,	11 —	Seno, 100 kilo	2 67
Maslo, kgr.	1 —	Slama,	2 14
Mast,	64	Drva trda, 4 metr.	6 60
Špeh frišen	56	„ mehka, 4 „	4 20

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. jan.	7. zjutraj	736.43 mm.	—15.0° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	736.15 mm.	— 7.4° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	736.47 mm.	— 5.2° C	sl. zah.	obl.	
3. jan.	7. zjutraj	737.73 mm.	—11.0° C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	739.21 mm.	— 3.2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	742.14 mm.	— 3.4° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura — 9.2° in — 5.9°, za 6.3° in 3.0° pod normalom.

Dunajska borza

dné 4. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	—	danes
Papirna renta	76.90	—	gld.	77.40
Srebrna renta	79.75	—	—	80.35
Zlata renta	101.25	—	—	109.20
5% marcna renta	90.95	—	—	91.5
Akcije narodne banke	852—	—	—	862—
Kreditne akcije	267.60	—	—	270.50
London	127.15	—	—	126.80
Srebro	—	—	—	—
Napol.	10 03	—	—	10.04
C. kr. cekini	6.01	—	—	6—
Nemške marke	62.32 1/2	—	—	62.22 1/2
4 / državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	161	—	50
Ogerska zlata renta 4%	—	96	—	55
Ogerska papirna renta 5%	—	10	—	55
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	—	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	—	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	—	—	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	176	—	—	25
Kreditne srečke	100 gld.	176	—	25
Rudolfove srečke	10	19	—	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	98	—	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	200	—	—	50

Štajersko vino lastnega pridelka dr. Jos. Waldherr-ja. Kovačkovrsko vino (Schmitsberger) v steklenicah.

1 liter	60 kr.
1/2 litra	32 „
1/4 „	18 „

Za vrnene steklenice se povrne:

Za 1 liter	8 kr.
„ 1/2 litra	6 „
„ 1/4 „	5 „

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji Schiffer-ji, Edvardu Mahr-u, v Nemških ulicah št. 4. (901—8)

„NARODNA TISKARNA“
priporočila po nizke ceni
vizitnice
v elegantnej obliki.

Naznanilo.

Podpisana tovarna usoja si s tem naznanjati, da je izročila zastopstvo za Kranjsko

gospodu Hermanu Wendling-u

v Ljubljani, ulice na Grad št. 3,

ta more vse v našo stroko spadajoče naročila v najkrajšem času izvršiti.

I. avstro-ogerska tovarna lesnega ličja (Holzfaserfabrik)

Nüscheler & Comp.

v Einsiedlingu (Gorenja Avstrija).

(918—2)

Št. 9444.

(932—2)

Razpis službe

učitelja na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Rudolfovem.

Služba 3. učitelja, kateremu bode poučevati učence v predmetih ljudske šole v naravoslovji in čebeloreji, razpisana je z letno plačo 600 gld. in s prostim stanovanjem. Služba je začasna s trimesečno odpovedbo. Prosilci morajo prošnji priložiti spričalo učne sposobnosti za ljudske šole.

Prošnje oddajati je pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani najdalje do

15. januarja 1889. l.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani 26. decembra 1887.

Zgago,

slabo prebavljenje, počasno menjavo snovi, navale krvi, glavobolje, vrtoglavje ozdravi **Lippmann-ov Karlsbadski** šumeči prašek. — Dobiva se v škatljicah po 60 kr. in po 2 gld. v lekarnah. (637-5)

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjski opravi, vozovih, bišni opravi, čevlji itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger-skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, **nepremočljiva**

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje **25 odlikovanj**, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri **o. kr. vojaščini**, ampak si utrla ugod pri **NJ. Veličast.** in **o. kr. visokostih.**

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. **Anton Krisper in Schusnig & Weber**, v Kranji g. **Petan**, v Škofji Loki g. **Kocelj**. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (860—7)

CACAO

in

ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajske razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (800—89)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. **Vetru Lassnik-u**.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

